

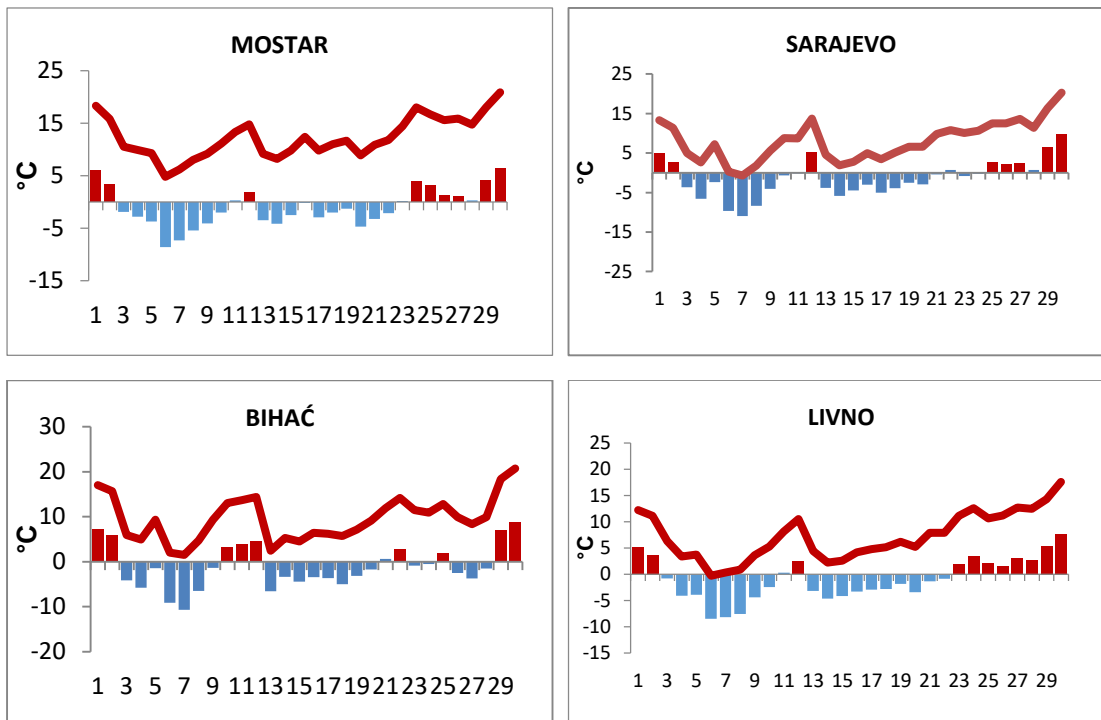
KLIMATOLOŠKA ANALIZA APRILA 2021

(Preliminarna analiza)

Temperature zraka

Prema preliminarnim podacima iz mreže meteoroloških stanica u Federaciji Bosne i Hercegovine na svim analiziranim stanicama srednja mjesečna temperatura zraka za APRIL 2021. godine bila je ispod višegodišnjeg prosjeka (1961. – 1990.). Temperaturne anomalije nalaze se u rasponu od - 0,9°C (Bugojno) do -2,3°C (Bjelašnica). Srednja temperatura zraka kretala se od 5,2 °C (Ivan Sedlo) do 12,3°C (Mostar), dok je na Bjelašnici srednja mjesečna temperatura iznosila -3,5°C. Najveća negativna temperaturna odstupanja zabilježena su tokom prve i druge dekade aprila i kretala su se do -4,4°C koliko je bilo na Bjelašnici. Pozitivna odstupanja zabilježena su početkom prve i tokom treće dekade aprila i bila su u rasponu od +0,4°C na Bjelašnici do +2,5°C u Livnu.

Padavinske prilike tokom aprila su se kretale od sušnih na jugoistoku i sjeveroistoku zemlje do normalnih u ostalim područjima Federacije Bosne i Hercegovine.

Graf 1. Srednje dnevne temperature zraka (°C) i njihove anomalije (°C) u poređenju sa višegodišnjim nizom podataka(1961-1990), april 2021

Prema raspodjeli percentila, temperaturne prilike tokom aprila mjeseca opisuju se kategorijom:

vrlo hladno (Bjelašnica)

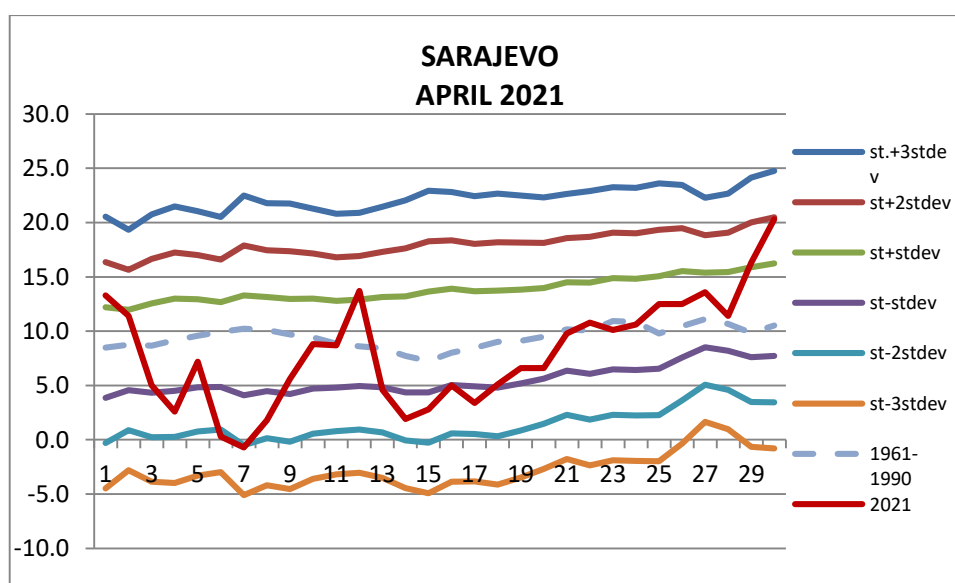
hladno (Ivan sedlo, Sarajevo, Livno, Sanski Most, Tuzla, Mostar)

normalno (Bihać, Bugojno, Gradačac,)

Srednja mjesečna maksimalna temperatura zraka tokom aprila 2021. godine bila je ispod višegodišnjih vrijednosti u odnosu na niz 1961-1990. i kretala se od 10,8°C na Ivan sedlu do 18,1 °C u Mostaru. Na Bjelašnici je iznosila -1,0°C. I srednja mjesečna minimalna temperatura zraka je bila ispod prosječnih vrijednosti, i kretala se od -5,6°C na Bjelašnici do 7,4°C u Mostaru.

Srednje mjesečne temperature zraka (°C)					
M. stanica	April 2021(°C)	April viš. niz 61-90 (°C)	Anomalija (°C)	Percentil	Kategorija
Bihać	9,6	10,7	-1,1	30,5	Normalno
Bjelašnica	-3,5	-1,2	-2,3	6,0	Vrlo hladno
Bugojno	8,0	8,9	-0,9	31,5	Normalno
Gradačac	10,0	11,3	-1,3	25,8	Normalno
Ivan sedlo	5,2	6,6	-1,5	17,7	Hladno
Livno	7,3	8,3	-1,0	23,1	Hladno
Mostar	12,3	13,3	-1,0	20,5	Hladno
Sanski Most	9,0	10,4	-1,4	20,5	Hladno
Sarajevo	8,1	9,4	-1,4	23,0	Hladno
Tuzla	8,7	10,4	-1,8	11,4	Hladno

Tabela 1. Srednje mjesečne temperature zraka (°C) za april 2021 u usporedbi sa višegodišnjim prosjekom 1961-1990

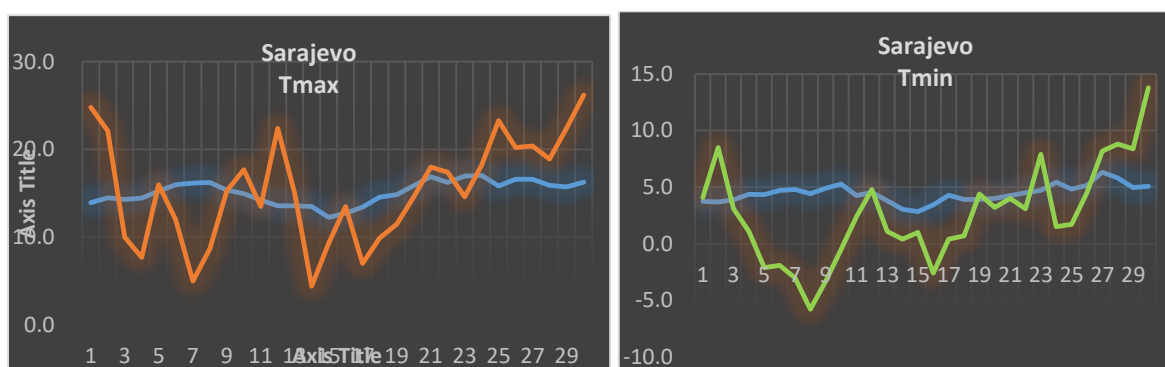
Graf.2. Karakteristične srednje temperature u aprilu 2021. godine u poređenju sa viš. nizom 1961-1990

Tabela 2. Pregled srednjih mjesečnih temperatura po dekadama, april 2021i viš. niz 61-90

Stanica		Dekade			Mjesec
		I	II	III	M
BIHAĆ	61-90	10.6	9.8	11.7	10.7
	2021	8.3	7.5	12.9	9.6
	ANOMALIJA	-2.3	-2.3	1.2	-1.1
BJELAŠNICA	61-90	-1.3	-2.0	-0.2	-1.2
	2021	-5.7	-5.0	0.2	-3.5
	ANOMALIJA	-4.4	-3.0	0.4	-2.3
IVAN SEDLO	61-90	6.6	5.7	7.7	6.6
	2021	2.8	3.0	9.7	5.2
	ANOMALIJA	-3.8	-2.7	2.0	-1.4
LIVNO	61-90	7.8	7.7	9.3	8.3
	2021	4.7	5.3	11.8	7.3
	ANOMALIJA	-3.1	-2.4	2.5	-1.0
MOSTAR	61-90	13.0	12.8	14.2	13.3
	2021	10.3	10.9	15.7	12.3
	ANOMALIJA	-2.7	-1.9	1.5	-1.0
SANSKI MOST	61-90	10.3	9.5	11.3	10.4
	2021	7.4	7.2	12.3	9.0
	ANOMALIJA	-2.9	-2.3	1.0	-1.4
SARAJEVO	61-90	9.4	8.5	10.4	9.4
	2021	5.5	5.8	12.8	8.1
	ANOMALIJA	-3.9	-2.7	2.4	-1.3
TUZLA	61-90	10.5	9.5	11.2	10.4
	2021	6.5	7.1	12.4	8.7
	ANOMALIJA	-4.0	-2.4	1.2	-1.7
GRADAČAC	61-90	11.3	10.4	12.3	11.3
	2021	8.8	7.8	13.3	10.0
	ANOMALIJA	-2.5	-2.6	1.0	-1.3
BUGOJNO	61-90	8.8	8.1	10.0	8.9
	2021	5.7	6.1	12.3	8.0
	ANOMALIJA	-3.1	-2.0	2.3	-0.9

1. Ekstremne vrijednosti temperatura zraka

Apsolutni temperaturni maksimumi bili su ispod prosjeka i kretali su se od 8,0°C na Bjelašnici do 28 °C u Mostaru. Apsolutni temperaturni minimumi su se nalazili u rasponu od -13,0°C na Bjelašnici do 0,2°C u Mostaru. Iako je bilo rekordnih najnižih dnevnih temperatura za pojedine dane u aprilu, rekordi za april mjesec nisu nadmašeni ni na jednoj meteorološkoj stanici. Broj dana sa minimalnom temperaturom < 0,0°C (mrazni dan) je bio iznad višegodišnjeg prosjeka 1961-1990., i izraženiji tokom prve dekade aprila, kada je mraz na čitavoj teritoriji FBiH ugrozio ranocvjetajuće sorte voćaka (kajsije, breskve,) uzrokujući oštećenja.

Grafikon 3. Apsolutne maksimalne i apsolutne minimalne temperature zraka u poređenju sa viš. Prosjekom 1961.-1990. , april 2021

Ekstremne temperature zraka (°C)				
M. stanica	Apsolutna maksimalna tem. Zraka April 2021(°C)	Apsolutna maksimalna tem. Zraka viš. april niz 61-90 (°C) /cijeli niz omatranja	Apsolutna minimalna tem. Zraka april 2021(°C)	Apsolutna minimalna tem. Zraka viš. april niz 61-90 (°C)
Bihać	27,0	30,8	-4,4	-4,6
Bjelašnica	8,0	13,8	-13,0	-19,0
Bugojno	24,8	28,2	-7,0	-7,8
Gradačac	26,2	31,0	-1,6	-4,0
Ivan sedlo	22,0	25,0	-7,0	-7,2
Livno	22,9	25,0	-8,6	-6,9
Mostar	27,7	30,8	0,2	0,4
Sanski Most	26,3	30,6	-4,5	-4,8
Sarajevo	26,2	28,8	-5,8	-1,4
Tuzla	26,6	30,0	-3,9	-4,0

Tabela 3. Apsolutne maksimalne i apsolutne minimalne temperature zraka , april 2021

	Srednja maksimalna temperatura °C april 2021	Srednja maksimalna temperatura °C april 1961-1990	Srednja minimalna temperatura °C april 2021	Srednja minimalna temperatura °C april 1961-1990
Bihać	15,7	16,3	3,9	5,1
Bjelašnica	-1,0	0,8	-5,6	-3,1
Bugojno	14,1	15,0	1,8	2,9
Gradačac	15,2	16,8	5,5	6,1
Ivan sedlo	10,8	11,2	0,6	2,4
Livno	13,1	13,7	1,0	2,8
Mostar	18,1	19,0	7,4	8,4
Sanski Most	15,8	17,1	2,9	4,1
Sarajevo	15,3	15,1	2,6	4,4
Tuzla	15,1	16,7	2,6	4,7

Tabela 4. Srednje mjesečne maksimalne i srednje mjesečne minimalne temperature zraka (°C), u poređenju sa 1961-1990, april 2021

Tokom prve dekade aprila 2021. godine odnosno 04., 06., i 07. zabilježeni su **izuzetno hladni dani (IHD)** na svim stanicama u FBiH, kada je srednja temperature zraka bila niža za dvije standardne devijacije od prosječne. Izuzetno topli dani nisu zabilježeni.

Stanica	T max ≥25°C Topli dani 1961- 1990/2021	T max ≥30°C Vreli dani 1961- 1990/2021	ITD izuzetno topli dani (Tsr+2σ)	IHD izuzetno hladni(Tsr- 2σ)	Mrazni dani (Tmin <0°C) april 1961- 90/2021
Bihać	1,2/2	0/0		1(7.04.)	2/7
Bjelašnica	0/0	0/0		3(4. 7.8.04.)	24/25
Bugojno	0,6/2	0/0		2(6. 7.04.)	7/10
Gradačac	2/1	0,1/0		2(6. 7.04.)	1/3
Ivan sedlo	0/0	0/0		2(6. 7.04.)	8/14
Livno	0/0	0/0		1(6.04.)	6/12
Mostar	2,7/2	0,1/0		1(6.04.)	0/0
Sanski Most	2,3/2	0/0		2(6. 7.04.)	4/9
Sarajevo	0,8/1	0/0		2(6. 7.04.)	2/7
Tuzla	1,9/1	0/0		1(6.04.)	2/9

Tabela 5. Karakteristične dnevne temperature zraka, april 2021

2. UKUPNE SUME PADAVINA

Analiza količina padavina za april 2021. koje su izražene u postocima (%) višegodišnjeg prosjeka (1961–1990.) pokazuje da su količine padavina bile ispod višegodišnjeg prosjeka na stanicama Mostar, Ivan Sedlo, Tuzla, Gradačac, Bugojno, i Bihać, a iznad prosjeka na stanicama Livno, Bjelašnica, Sarajevo i Sanski Most. U poređenju sa višegodišnjim prosjekom 1961-1990. količine padavina za april 2021. godine nalaze se u rasponu od 61% višegodišnjeg prosjeka u Mostaru do 122% na Bjelašnici.

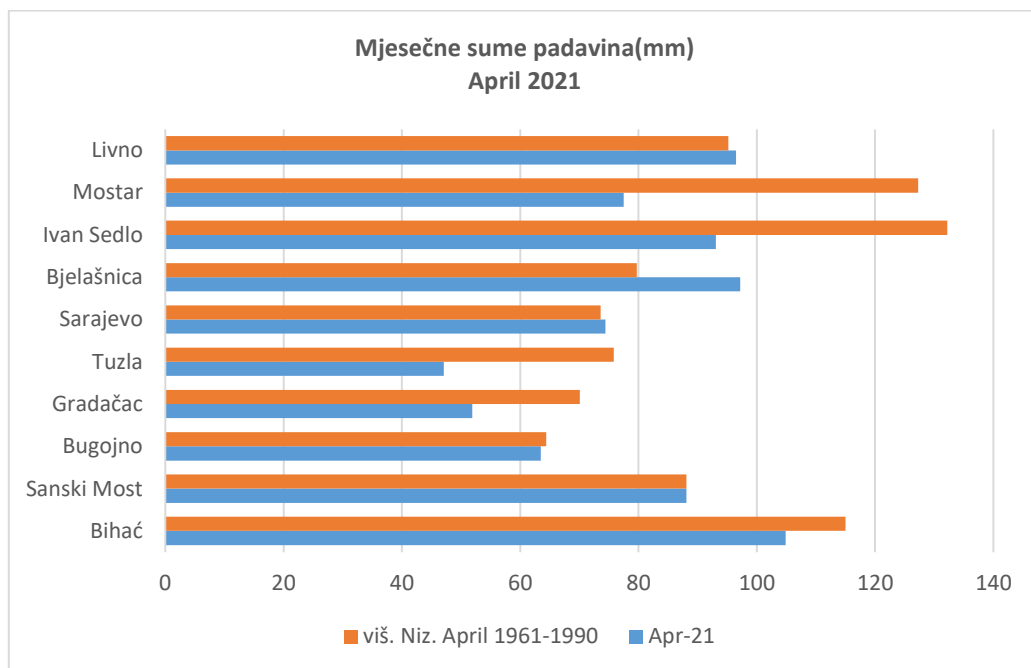
Najveća zbirna količina izmjerena je u Bihaću 105 mm, a najmanja u Tuzli 47mm. Tokom prve dekade mjeseca zabilježene su padavine kiše, obilnije u centralnim dijelovima i na sjeveru zemlje. Sa zahlađenjem je zabilježena i pojava snijega, čak i u Mostaru gdje je izmjereno 2 cm, što dosada nije

zabilježeno u istoriji mjerenja na ovoj stanici u ovom periodu. Snijega je bilo i tokom druge dekade aprila, naročito u centralnim dijelovima zemlje gdje je značajno popravljeno stanje zaliha vlage u tlu.

Prema raspodjeli percentila, padavinske prilike svrstavaju se u sljedeće kategorije

NORMALNO (Livno, Sanski Most, Gradačac, Bihać, Bjelašnica, Sarajevo, Bugojno)

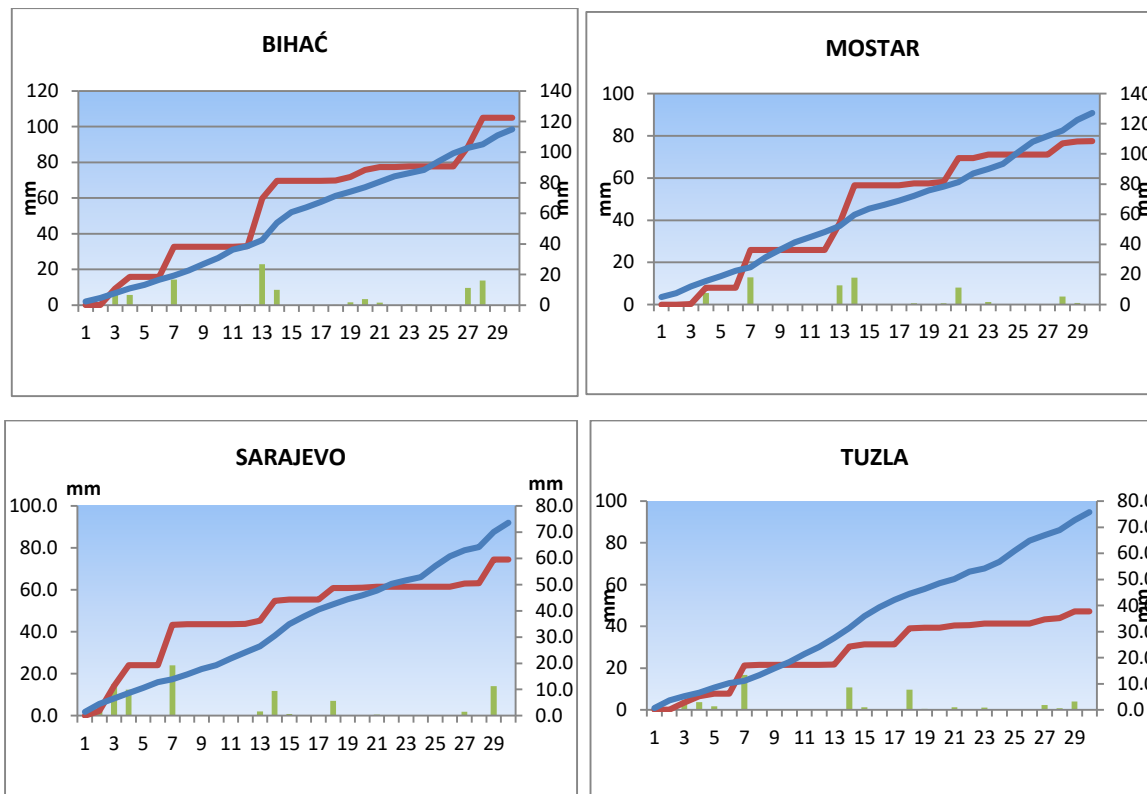
SUŠNO (Tuzla, Ivan Sedlo i Mostar)

Graf.4 Mjesečne sume padavina za april 2021 u poređenju sa viš. nizom 1961-1990

Mjesečne sume padavina (mm)					
M. stanica	Mjesečne sume padavina (mm)	Prosječne sume padavina (mm)	%	Percentili	KATEGORIJA
	April 2021	niz 61-90 (°C)		%	
Bihać	104,9	115,0	91.2	32,5	Normalno
Sanski Most	88,1	88,1	100.0	50,4	Normalno
Bugojno	63,5	64,4	98.6	55,5	Normalno
Gradačac	51,9	70,1	74.0	26,4	Normalno
Tuzla	47,1	75,8	62.1	11,6	Sušno
Sarajevo	74,4	73,6	101.1	43,0	Normalno
Bjelašnica	97,2	79,7	122.0	70,6	Normalno
Ivan sedlo	93,1	132,2	70.4	16,4	Sušno
Mostar	77,5	127,3	60.9	22,2	Sušno
Livno	96,5	95,2	101.4	56,1	Normalno

Tabela 6. Mjesečne sume padavina u poređenju sa višegodišnjim prosjekom 1961-1990, april 2021

Graf 5. Dnevne i kumulativne sume padavina u APRILU 2021. godine u usporedbi sa prosječnim kumulativnim padavinama

Analizu pripremila
Sabina Hodžić

05/05/2021